

Tlač a informácie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 15/09

17. február 2009

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-465/07

Meki Elgafaji a Noor Elgafaji/Staatssecretaris van Justitie

ŽIADATEĽ O DOPLNKOVÚ OCHRANU NEMUSÍ NEVYHNUTNE PREUKÁZAŤ, ŽE V KRAJINE SVOJHO PÔVODU JE ŠPECIFICKY DOTKNUTÝ Z DÔVODU OKOLNOSTÍ VLASTNÝCH JEHO OSOBNEJ SITUÁCII

Miera neselektívneho násillia v krajine pôvodu žiadateľa môže výnimočne postačovať na to, aby príslušné orgány rozhodli, že vyhostená civilná osoba by čelila reálnemu riziku utrpenia vážneho a individuálneho ohrozenia

Hlavným cieľom smernice 2004/83/ES¹ je na jednej strane zaistiť, aby členské štáty uplatňovali spoločné kritériá pre identifikáciu osôb, ktoré skutočne potrebujú medzinárodnú ochranu a na druhej strane zaistiť, aby bola k dispozícii minimálna úroveň výhod pre tieto osoby vo všetkých členských štátoch.

Manželia Elgafaji podali 13. decembra 2006 žiadosti o povolenie na prechodný pobyt v Holandsku, s pripojenými dôkazmi na preukázanie reálneho rizika akému by boli vystavení v prípade vyhostenia do ich krajiny pôvodu, v danom prípade do Iraku. Rozhodnutiami z 20. decembra 2006 príslušný minister odmietol udeliť manželom Elgafaji povolenie na prechodný pobyt. Zastával názor, že menovaní náležite nepreukázali skutočnosti, ktorých sa dovolávali, a teda nepreukázali reálne riziko vážneho a individuálneho ohrozenia, ktorému boli vystavení v krajine ich pôvodu.

V nadväznosti na zamietnutie ich žiadostí o povolenie na prechodný pobyt, manželia Elgafaji podali žaloby pred Rechtbank te 's-Gravenhage, ktorým uvedený súd vyhovel. Konajúci o odvolaní, Raad van State konštatoval, že relevantné ustanovenia smernice 2004/83/ES nastoľujú výkladové problémy a rozhodol položiť Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky. Vnútroštátny súd chce najmä vedieť, či sa relevantné ustanovenia smernice², majú vykladať tak, že existencia vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo osoby žiadateľa o doplnkovú ochranu je podriadená podmienke, že žiadateľ predloží dôkaz o tom, že je špecificky dotknutý z dôvodu okolností vlastných jeho situácii.

¹ Smernica Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany [Ú. v. EÚ L 304, s. 12 a korigendum Ú. v. EÚ L 204, 2005, s. 24 (toto korigendum sa netýka slovenského znenia); Mim. vyd. 19/007, s. 96].

² Článok 15 písm. c) smernice v spojení s jej článkom 2 písm. e).

Súdny dvor zastáva názor, že bezprávie, definované v smernici ako bezprávie, ktoré predstavuje „vážne a individuálne ohrozenie života alebo osoby“ žiadateľa³ pokrýva všeobecnejšie riziko bezprávia, než dva ďalšie typy bezprávia, definované v smernici⁴, ktoré pokrývajú situácie v ktorých je žiadateľ vystavený špecificky riziku bezprávia určitého typu.

Majú sa totiž na mysli skôr širšie ohrozenia života alebo osoby civilistu, než určité typy násilia. Okrem toho tieto ohrozenia sú inherentné všeobecnej situácii „medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu“. Nakoniec **predmetné násilie, pri ktorom vznikajú uvedené ohrozenia je kvalifikované ako „nediskriminačné“, čo je pojem, ktorý predpokladá, že sa môže vzťahovať na osoby bez ohľadu na ich osobnú situáciu.**

V tejto súvislosti je potrebné upresniť, že o čo viac bude prípadne žiadateľ schopný preukázať, že je špecificky dotknutý z dôvodu skutočností vlastných jeho osobnej situácii, o to nižšia bude úroveň neselektívneho násilia vyžadovaná pre to, aby mohol byť oprávnený na doplnkovú ochranu.

Okrem toho Súdny dvor dodáva, že pri individuálnom posúdení žiadosti o doplnkovú ochranu má byť zohľadnené najmä:

- územný rozsah situácie neselektívneho násilia, ako aj skutočné cieľové miesto žiadateľa v prípade vyhostenia do predmetnej krajiny, a
- prípadná existencia vážnych známkov reálneho rizika, ako je skutočnosť, že žiadateľ už bol predmetom prenasledovania alebo vážneho bezprávia alebo priamych hrozieb takéhoto prenasledovania alebo takéhoto bezprávia, pokiaľ neexistujú primerané dôvody domnievať sa, že takéto prenasledovanie alebo vážne bezprávie sa nebude opakovať, vzhľadom na ktoré môže byť požiadavka neselektívneho násilia požadovaného pre oprávnenie na doplnkovú ochranu menej prísna.

Preto sa majú relevantné ustanovenia smernice vykladať tak, že:

- **existencia vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo osoby žiadateľa o doplnkovú ochranu nieje podriadená podmienke, že žiadateľ predloží dôkaz o tom, že je špecificky dotknutý z dôvodu okolností vlastných jeho osobnej situácii,**
- **existencia takéhoto ohrozenia môže byť výnimočne považovaná za preukázanú, pokiaľ miera neselektívneho násilia charakterizujúca prebiehajúci ozbrojený konflikt, posudzovaná príslušnými vnútroštátnymi orgánmi rozhodujúcimi o žiadosti o doplnkovú ochranu, alebo súdmi členského štátu dosiahne tak vysokú úroveň, že existujú podstatné a preukázané dôvody domnievať sa, že civilná osoba vyhostená do predmetnej krajiny alebo do predmetného regiónu, by zo samotného dôvodu svojej prítomnosti na tomto území čelila reálnemu riziku utrpenia vážneho a individuálneho ohrozenia.**

³ Článok 15 písm. c) smernice.

⁴ Článok 15 písm. a) a b) smernice, kde sú použité pojmy „trest smrti“, „poprava“, ako aj „mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo potrestanie“.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Jazyky, ktoré sú k dispozícii: ES, CS, DE, EL, EN, FR, IT, HU, NL, PT, SK.

Úplné znenie rozsudku sa nachádza na internetovej stránke Súdneho dvora:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SK&Submit=rechercher&numaff=C-465/07>

Vo všeobecnosti je znenie na internete prístupné v deň vyhlásenia rozsudku od 12. hodiny SEČ.

Podrobnejšie informácie Vám môže poskytnúť pán Balázs Lehóczki

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028